

Соочи се
со фактите:

**МОЗОЧНИОТ УДАР
МОЖЕ ДА СЕ ЛЕЧИ**

Животот може да се подобри со:

**СВЕСНОСТ
ПРИСТАПНОСТ
АКТИВНОСТ**

Вклучи се во кампањата на:
worldstrokecampaign.org

Здружение за борба
против мозочен удар

Macedonian Stroke
Association

www.mozocenudar.mk

Свесност

Што е мозочен удар?

Мозочниот удар настанува поради прекин на циркулацијата во дел од мозокот. Без крвоснабдување мозчните клетки изумраат. Смртта на мозочните клетки предизвикува разни симптоми и знаци зависно од локализацијата во мозокот.

Мозочниот удар уништува животи низ целиот свет.¹

Мозочниот удар е водечка причина за инвалидитет и втора причина за смртност на глобално ниво. Мозочен удар може да добие секој и во секое време. Мозочниот удар влијае на сите: болните, нивните семејства, пријатели, работната средина и заедницата.

 17M
мозочни удари

 6.5M
изгубени животи

 26M
преживевани

Мозочниот удар може да се лечи.

Мозочниот удар е комплексно медицинско подрачје. Но постојат начини да се намали негативниот ефект на мозочниот удар. Брзото препознавање на знаците на мозочниот удар, итниот пристап до специјализирани единици за мозочен удар и најдобриот медицински третман и нега можат значајно да го подобрат исходот од мозочен удар.

#WSD16 | WORLDSTROKECAMPAIGN.ORG

Пристапност

Пристапноста до специјализираните единици за мозочен удар и соодветниот третман помагаат. Но се уште се недостапни за многу болни.

6 факти за третманот на мозочниот удар

1. Навремено препознавање на знаците е од голема важност

Брзото препознавање на симптомите и знаците како и навремениот третман можат да спасат животи и да го подобрат опоравувањето. Ако сметаш дека некој има мозочен удар, провери го **БРЗО** следното.

Брзо: јави се на 194

Рацете: Подигнете ги двете раце. Дали едната рака е послаба или паѓа?

Зборот е променет. Дали личноста може да зборува, дали зборовите се нејасни или неразбирливи?

Образот е искривен. Дали е образот на едната страна искривен?

2. Третман и нега во специјализирани единици за мозочен удар ја зголемуваат шансата за добро опоравување за 14%.²

Сите пациенти со мозочен удар (исхемичен или хеморагичен) треба да бидат хоспитализирани во специјализирани единици за мозочен удар каде што работи соодветно едуциран тим.

3. Тромболиза, лекови кои го разградуваат тромбот, кај исхемичните мозочни удари ја зголемуваат можноста за добар опоравок за 30%.³

Тромболитиците се лекови кои го разградуваат и уништуваат тромбот.

Овој третман треба да се примени не подоцна од 4.5 (четири и пол) часа од почеток на првите симптоми или тегоби кај болниот. Колку порано се ординира тромболизата толку е поефикасна во третман на мозочниот удар.

4. Тромбектомија представува третман при кој тромбот се отстранува од крвниот сад, таа ја зголемува можноста за добар опоравок кај болни од исхемичен мозочен удар за повеќе од 50%.⁴

Третманот при кој се отстранува тромбот претставува процедура на механичко отстранување на тромбот од крвниот сад кој го зачепил. Овој третман го подобрува процентот на преживување и ја намалува инвалидноста кај многу болни од исхемичен мозочен удар.

5. Рехабилитацијата е многу важен дел од третманот на мозочните удари.

Рехабилитацијата треба да започне во болницата што е можно побрзо по мозочниот удар. Рехабилитацијата ја подобрува функцијата и му помага на болниот да ја поврати независноста во секојдневните активности.

6. Едно од четири лица кои преживеале прв мозочен удар, ќе добие и следен мозочен удар.

Третманите кои спречуваат појава на следен мозочен удар се: терапија за намалување на крвниот притисок и холестеролот, антиагрегациона терапија, антикоагулациона терапија при атријална фибрилација, хируршка процедура или стентирање на селектирани пациенти со тешко стеснување на каротидите. Промените на животниот стил го намалуваат ризикот од следен мозочен удар. Тоа се: подобрување на начинот на исхрана, физичка активност, престанок на пушење, избегнување на стрес и ограничена консумација на алкохол.

АКТИВНОСТ

Придружи се во борбата против мозочен удар . Мозочниот удар влијае на сите нас. Превземај акција, осознај и бори се за подобар пристап до најдобриот третман.

Како поединец ти можеш

- Делувај **БРЗО**.
Научи ги знаците на мозочниот удар.
- Подели ги информациите со семејството и пријателите.

За здравствените работници

- **И покрај ограничените можности, ти можеш да помогнеш.**
- Следи ги најдобрите искуства и медицината базирана на докази.
– Прочитај ги препораките и водичите за работа на Светската организација за мозочен удар. Пронајди ги и проучи ги на веб страните: *World Stroke Organization Global Stroke Service Guidelines* и *The Roadmap to Delivering Quality Stroke Care*.
- Бори се за континуирано подобрување.
– Направи ревизија во твојата болница во твоето одделение со цел да ги подобриш условите.

Владата, Министерството и политичарите кои носат одлуки за здравството

- Превземете одговорност и водство во однос на третманот на мозочните удари, овозможете пристап кон третманите базирани на медицински докази.
- Поддржете го развојот на координиран здравствен систем и специјализирани единици за мозочен удар со соодветно едуциран кадар.
- Финансирајте кампања за подигање на свеста за мозочен удар.
- Поддржете ги истражувањата за мозочниот удар.

Сите заедно мора да апелираме во еден глас за мозочниот удар

- Превземај ја од веб алатката од Светската организација за мозочен удар, нека ти помогне во започнување на кампањата.

Заедно
ќе го победиме
МОЗОЧНИОТ УДАР

Корпоративни партнери

Светската кампања за мозочен удар е овозможена благодарение на финансиска поддршка од корпоративните партнери

Platinum Plus

Medtronic

Platinum:

Gold:

Bronze:

Посети ја веб страната world-stroke.org и пронајди ја листата на Организациите кои се борат против мозочниот удар и ги поддржуваат преживеаните и нивните семејства, поддржи ги и ти.

Вклучи се во кампањата на:
worldstrokecampaign.org

Факти за Светската организација за мозочен удар

Нејзина мисија е да го намали глобалното влијание на мозочните удари преку превенција, подобрување на третманот и подобрување на негата на болните. Наша задача е да се намали негативното влијание на мозочниот удар врз индивидуите, нивните семејства и заедниците. Нашите членови заедно водат кампања за подигање на свесноста за мозочниот удар и подобрување на третманот и грижата. Веруваме дека со намалување на глобалниот товар од мозочниот удар, ќе го претвориме светот во поздравно место за живот за секого.

За повеќе информации Ве молиме контактирајте:

Victoria Gray
Campaign and Fundraising Manager
World Stroke Organization
7, rue Francois Versonnex
PO Box 6053
CH 1211 Geneva 6, Switzerland

Email: campaigns@world-stroke.org

Здружение за борба против мозочен удар

Macedonian Stroke Association

www.mozocenudar.mk